

PÄRSKEITÄ

NOUSEE TUHKASTA KUIN FENIX-LINTU

KUKA
HYÖTYY
USKONNOSTA?

ULTRA
BRA

MITEN
MAIKAT
VALITTAAN?

Pääkirjoitus

Veden pintaan on taas ilmestynyt Pärskeitä. Tällä kertaa puhaltavat uudet tuulet. Uusi toimitus on lähtenyt tekemään omaa lehteensä omilla ehdoillaan. Se on halunnut Pärskeistä ajatuksia herättävän lehden, jonka sivuilla ei pelätä ottaa kantaa eikä esittää omia mielipiteitä. Monipuolisuus on meille tärkeää: koulustamme löytyy ihmisiä joka lähtöön ja haluamme antaa jokaiselle jotakin.

Ensimmäisen numeron sivuilta löydät monenlaista juttua. Useita oppilaita on mietityttänyt, miten ja millä perusteella kouluumme valitaan opettajia. Teimme työtä käskettyä ja toimittajamme otti selvää, miten Resun ovet avautuvat opettajille. Hyvän musiikin ystävät voivat lukea mitä tapahtui, kun Ultra Bran pasunisti joutui toimittajamme tentattavaksi. Toimittajamme ovat ahkeroineet myös urheilun ja kirjallisuuden parissa.

Uskonto ja jumalat ovat puhuttaneet kirjoittajia ja antavat varmasti ajatuksen aiheita myös lukijoille. Tilaa uusillekin näkökulmille löytyy. Juuri Sinä voit jatkaa keskustelua näiden mielenkiintoisten aiheiden tiimoilta tai aloittaa sananvaihdon mistä tahansa asiasta, joka painaa tai keventää mieltäsi. Kaikenlaiset mielipiteet ja elämäntapa-eritykset ovat aina tervetulleita synnyttämään uusia Pärskeitä muuten turhan tyynenä ja tasaaisena eteenpäin räpiköivään koulupäiväämme!

Kaisa

Päätoimittaja:	Kaisa Sundman
Toimitussihteeri:	Anna Savolainen
Piirroksiset:	Janne Kiiskilä
Taitto:	Jenni Mattsson ja Juha-Pekka Vieno

Ohjaaja:	Markus Linnanen
----------	-----------------

© Copyright toimituskunta, Helsinki 1996.
Paino: Painokurki 11 / 96

CARPE DIEM ET MIMITE VIVRE

Torstai 24.10.1996 12:15 Tänään mä menetän loputkin olemattomasta viisaudestani. Enhän mä muuten uskalla tonne leikeltäväksi mennä. Siis kun noi tädit aikoo kohta loikata multa viisaudenhampaan pois... IIIKS!

12:23 Antaiskohan ne mun kuunnella musaa tuolla? En ainakaan kuulis niitä kammottavia ääniä joita kuuluu, kun ne repii ja raastaa sitä hammasta pois. Tulee kylmät väreet jo nyt, kun ajattelee mitä ne mulle kohta tekee. Äskenkin ne anto jo särkylääkettä etukäteen. Mitäköhän sekin tarkoittaa..?

13:40 Poski on ihan puutunu neljän puudutuspiikin jälkeen, ei tunne yhtään mitään. Mähän näytän ihan Marlon Brandolta Kummissedässä, kun sillä oli paperia tungettuna poskiin. Tää vaan sattuu ziljoona kertaa enemmän! Niillä ois kyllä pitänyt olla tyyny tuolla. Päähän tässä sattuu, kun ne sitä tuolia vasten painaessaan tunki kaiken maailman vemppeleitä mun suuhun. Ja se hammaskin oli kiinni luussa, voitteko kuvitella. Ne poras mun luusta sen hampaan irti...!

Perjantai 25.10.1996 Poski on kuin oisin golf pallon sinne tunkenu, joku tossa jo ehdottikin, että laittaisin lapun kaulaan, jossa lukee "Älä puttaa." Ei kyllä enää yhtään naurata, kun sekin sattuu niin penteleesti. Tässä koko päivän oon nukkunu ja särkylääkkeitä syönyt... mutta kai se tästä helpottaa. Hih... en koulussa kyllä nyt voinut olla... Mutta tämä tästä hampaasta.

Teksti: Anna

SESTO-KALLUPPI

Sesto on in ja pop ja osa koulupäivää. Otimme selvää, mitä Sestossa todella tapahtuu. Tässä on se, mitä kysyimme:

1. Kuinka usein käyt Sestossa?
2. Mikä on yleisin ostoksesi?
3. Kuinka monta prosenttia viikottaisesta namimäärästä ostat Sestosta?

Marianne Raukko: 1. no joka arkipäivä, paitsi torstaisin.
2. suklaa.
3. joku 90%

Ville Laukkanen: 1. joku neljä kertaa viikossa.
2. jäätelö.
3. 15%

Riku Molander: 1. joka koulupäivä.
2. suklaalaku.
3. en syö paljoa karkkia, n. 20%

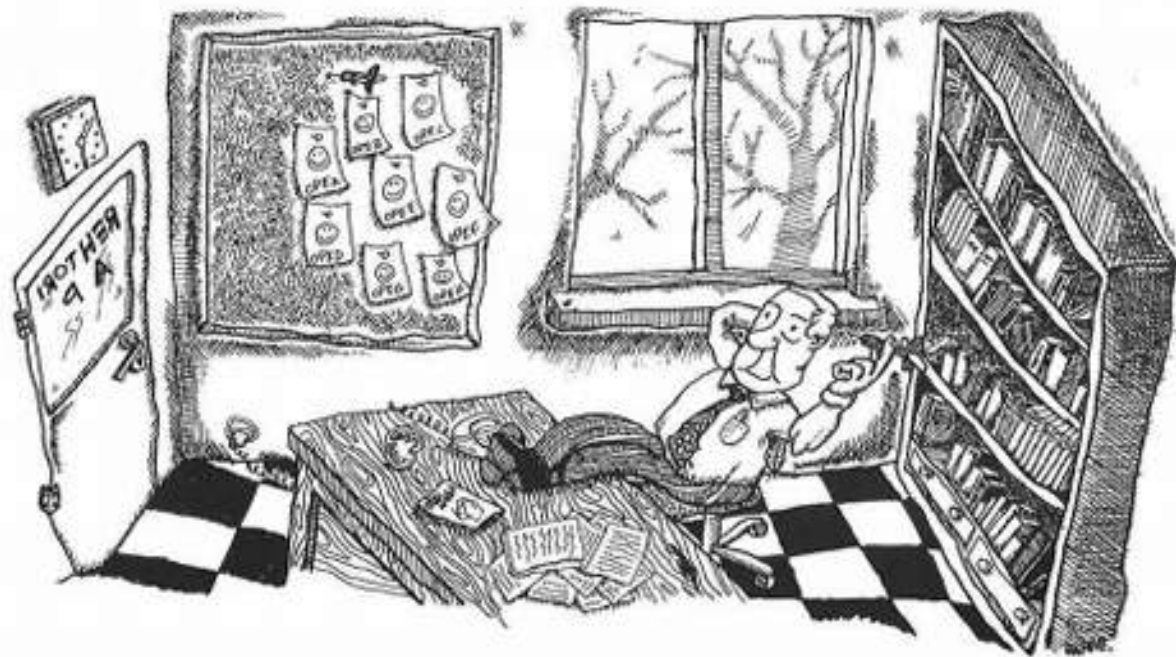
Jenny Jyrkänkallio: 1. joka koulupäivä.
2. mandariinit.
3. lähes 100%

Vi tackar vastaajia.

Siis nythän on niin, että ylin kuva vastaa ylintä nimeä, toinen nimi toista kuvaa ja niin edelleen, kunnes saavutaan viimeiseen nimeen, joka näin ollen vastaa viimeistä kuvaa. Täjuškko?

MITEN MAIKAT VALITAAN?

"Miten kouluumme voidaan valita niin heikkotasoisia opettajia, että koko kurssi peruuntuu alhaisen osanottajamäärän takia? Miten opettajat valitaan? Pyrkikö Ressu nuorekkaascen ja uudistusmieliseen maineeseen palkatessaan heikkotasoisia aloittelevia opettajia? Miksi oppilaiden mielipiteitä ei kuunnella, kun valitukset tuntuvat kaikuvan kuuroille korville."

Tästä aiheesta on herännyt viime aikoina paljon keskustelua ja kiistelyä kouluumme käytävillä. Mielipiteet jakautuvat yleensä saman suuntaisesti tiettyjen opettajien kohdalla: "Joo, se maikka on aivan ihana. Mä haluan välttämättä sen ryhmään tai jätän koko kurssin käymättä". Toisten opettajien kohdalla taas virsi on päinvastainen: "Kuka muu tahansa, mutta en mä ainakaan sen tunneille mene". Tilanne ei ole kummankaan, ei oppilaiden eikä opettajien, kannalta

helppo. Osa oppilaista alkaa olla jo turhautunut tilanteeseen, jossa ryhmiä jaetaan kylmästi kahtia (esimerkiksi aakkosjärjestyksen mukaan) eri opettajille. Kiukku kasvaa niiden oppilaiden keskuudessa, jotka saavat ns. huonomman opettajan. Onko tosiaankin kyse siitä, että Ressun maine uudistusmielisenä lukiona opettajia palkattaessa asetetaan oppilaiden toiveiden edelle? Suunta ei ole ainakaan parempaan päin, mutta kukaan ei tunnu tekevän asialle mitään. Onko jotain tehtävissä? Lehtemme toimitukseen tulleen kirjeen ansiosta päätimme hieman tutkia asiaa.

Mistä pienet opettajat on tehty?

Aluksi on hyvä tietää, että koulussamme on kahdenlaisia opettajia: virassa olevia lehtoreita ja tuntiopettajia.

Lehtorit ovat tulleet jäädäkseen eli heidän virkansa on pysyvä ja heidän erottamisensa ei ole kertakaikkiaan mahdollista, paitsi jos he laiminlyövät työnsä pahasti. Perusteluiden tähän on oltava todella painavat. Tuntiopettajat taas valitaan vuodeksi kerrallaan eli heidän työopimuksensa on lukuvuoden mittainen. Virassa olevia lehtoreita on koulussamme 19 ja tuntiopettajia 26. Työnhakutavat ovat lehtoreilla ja tuntiopettajilla hieman erilaiset. Lehtorien virka ilmoitetaan yleisesti eli esimerkiksi lehtiin laitetaan ilmoitus vapaasta paikasta ja kaikki halukkaat ja mielestään virkaan pätevät voivat hakea avoimena olevaa paikkaa. Tuntiopettajien paikat eivät ole yleisessä haussa, vaan työtä voi saada monia eri teitä. Paikan voi saada soittelemalla aktiivisesti kouluille ja kyselemällä mahdollisesti vapaina olevia paikkoja, tai rehtori taas voi soitella opetusvirastoon,

josta hän saa tietoonsa vapaana olevia opettajia. Kaikilta opettajilta vaaditaan tietysti ehdoton pätevyys virkaansa, ainakin papereiden perusteella. Suurin osa kouluumme opettajista omaakin ainettaan vastaavat yliopisto-opinnot. Se, onko hakija muuten kykenevä opettajaksi, pyritään selvittämään haastattelussa. Tuntiopettajat selviävät pelkällä rehtorin haastattelulla, mutta lehtorit joutuvat johtokunnan ristikuulusteluun. Ressun johtokuntaan kuuluu vanhempien, opettajien ja koulun muun henkilökunnan lisäksi myös oppilasedustus, joka tällä hetkellä käsittää kaksi oppilasta. Helpolla ei siis lehtoriksi pääse.

Kuka tekee päätökset?

Päätöksiä tehtäessä rehtori Antero Penttilä on koulussamme se henkilö, jonka sana painaa. Hän valitsee hakijoiden joukosta ehdokkaat ja esittelee ne johtokunnalle. Johtokunnan tehtävä on esittää kiperiä kysymyksiä ja koettaa saada ehdokkaasta kaikki mahdollinen irti. Johtokunta antaa lausuntonsa rehtorille, joka joko palkkaa hakijan tai sitten ei. Lehtoreilla systeemi on siis tämä, mutta kun valitaan tuntiopettajia vastuu jää pelkästään rehtorille. Kävin haastattelemassa rehtoriamme Antero Penttilää ja koetin saada selville, miten hän tekee päätöksensä. On ymmärrettävää, että puhelimesta ja pari tuntia kestävässä haastattelussa on vaikea saada selville, kuka on paras mahdollinen

opettaja. Papereiltaan kaikki ovat täysin päteviä ja joskus jopa yli-päteviä opettajiksi. Rehtori Penttilä sanoikin, että haastattelussa on vaikea saada selville, miten hakija käyttäytyy luokassa. Tekeväälle sattuu eli virhearviointejakin tulee. Rehtori Penttilä myönsi näin käyneen, kun valitsi tuntiopettajia tälle vuodelle. Toisaalta hän jätti uusimatta muutaman tuntiopettajan paikan viime lukukauden päättyessä eli toisin sanoen erotti nämä. Tilanne muuttuu entistä vaikeammaksi ensi vuonna, koska tuntiopettajien nyt määräaikaisista paikoista tulee vakinaisia. Tämän lain tarkoituksena on luultavasti turvata opettajille jatkuva työ, mutta koulujen kannalta asia on mutkikkaampi.

Uudistusmielinen Ressu?

Haastatelllessani rehtori Antero Penttilää kysyin myös, onko Ressulla mahdollisesti tietty linja opettajia palkatessa. Rehtori Penttilä totesi ykskantaan, ettei mitään linjaa ole, mutta sanoi myös kouluumme otettavan mieluummin nuoria kuin vanhoja opettajia. Täysin aloittelevia opettajia ei koulussamme kuitenkaan ole. Ressun maine uudistusmielisenä kouluna pitää kyllä paikkansa, koska koulussamme on harvinainen oppilasedustus koulun johtokunnassa. Täten myös oppilasnäkökulmaa kuunnellaan opettajavalinnoissa, ainakin kun on kyseessä lehtorin paikka. Rehtori Penttilän mielestä ei ole tarvetta suurentaa eikä pienentää oppilasedustajien

määrää. Nykyiset oppilasedustajamme ovat toimineet tehokkaasti ja olleet varmasti vaikuttamassa valintoihin.

Ymmärrystä opettajille ja oppilaille

Äidinkielen ykköskurssin käyneenä tiedän, että jos viesti ei mene perille voi vika olla lähettäjässä tai vastaanottajassa. Jos lähettäjässä on vikaa, täytyy vastaanottajan olla entistä tarkkaavaisempi ja päinvastoin. Apulaisrehtori ja opinto-ohjaaja Leena Takala kehoittikin meitä oppilaita olemaan tässä vaikeassa tilanteessa suvaitsevia ja kokeilemaan erilaisia opettajia, kun teemme kurssi-valintojamme. Pakkautumalla pelkästään yhdelle opettajalle tai vastaavasti jättämällä toisen opettajan valitsematta aiheutamme hallaa niin itsellemme kuin opettajillekin. Kurssit joudutaan väkisinkin jakamaan. Yritetään ymmärtää opettajia, vaikka se joskus onkin aika vaikeaa. Ja opettajat, yrittäkää tekin ymmärtää meitä oppilaita.

KUKA HYÖTYY USKONNOSTA?

Kysymys siitä, kuka hyötyy uskonnosta, on erittäin monitahoinen. Kaikkien siitä tavoitteleva hyöty tiivistyy kuitenkin maailman kuuluisimman yhteiskuntatieteilijän Karl Marxin lausahdukseen: "uskonto on oopiumia kansalle." Toisaalta uskovaiset etsivät selitystä maailman menolle, turvallisuudentunnetta. Ettei itse tarvitse olla vastuussa kaikesta, että joku suurempi ja viisaampi valvoo ylhäältä. Toisaalta taas kirkonjohtajat, papisto ja paavi saavat uskonnosta hyvän tekosyn määrällä ihmisiä kieltämällä ehkäisyn käytön ja usuttamalla esimerkiksi juutalaisten kimppuun, koska "juutalaiset tappoivat Jeesuksen". Monia ihmisten oloja parantavia uudistuksia, jotka olisivat erityisen tärkeitä Etelä-Amerikassa ja Afrikassa, on katolinen kirkko ampunut alas syntinä tai rienauksena.

Paavin ja katolisen kirkon valta

Vaikka otinkin esimerkiksi paavin ja kristinuskon, on tilanne sama kaikkien uskontojen kohdalla. Katolisuus on kuitenkin maailman laajimmalle levinnyt uskonto, joten kirkon päämiehellä, paavilla, on kaikista uskonnollisista johtajista eniten valtaa. Epäilemättä rabbi Schneerson tai ajatollah Khomeini olisivat olleet vähintään yhtä pahoja, elleivät pahempiakin, jos olisivat päässeet käsiksi samanlaajuiseen valtaan. Suuntaankin hyökäykseksi yleispätevästi kaikkia uskontoja vastaan.

Lähtökohtana yksi tai useampi jumala

Kaikkien uskontojen lähtökohtana on ajatus, että on olemassa yksi tai useampia jumalia, jotka päättävät ihmisten elämästä ja kuolemasta. Kuitenkin tämä ajatus itsessään sisältää kaikkien uskontojen olemassaolon oikeutuksen. Mikä on sinun mielipiteesi sotien, nälänhädän sekä tautiepidemioiden oikeutuksesta? Oletan, että kaikki ovat sitä mieltä, että nämä ovat epätoivottavia asioita. Miksi niitä tämän ylemmän voiman valvonnassa sitten on olemassa? Asian suhteen on kolme vaihtoehtoa: joko jumala ei välitä, jumala ei voi asialle mitään tai sitten jumalaa ei ole olemassa. Kaikki kolme olennon palvonnan oikeutuksen.

Onko Jumala vereentahritun korokkensa arvoinen?

Jos jumala ei välitä, onko hän palvomisen arvoinen? Mitä sellaista vääryyttä Jugoslavian tai Somalian asukkaat ovat jumalaa kohtaan tehneet, että heitä pitää rangaista tällaisella kurjuudella? Tässä tapauksessa jumala ei ansaitse minkäänlaista palvontaa, vaan olisi jokaisen jumalaan uskovan ihmisen velvollisuus vastustaa häntä viimeiseen asti. Jos jumala ei voi asialle mitään, miten hän sitten voi olla maailman luoja, Taivaan valtakunnan valtiias ja kaikin puolin mahtava tyyppi, jos hänen kykynsä eivät riitä hänen luomustensa ylläpitämiseen?

Eihän jumala silloin juuri eroa meistä vähäpätöisemmistä eikä siis ole vercen tahritun korokkeensa arvoinen. Jos jumalaa ei ole, miksi pitäisi kunnioittaa olemattomia? Yhtä hyvin voisimme alkaa palvoa Suurta Saunatonnttua tai Punaista Jumalaa, tällaiset satuhahmot olisivat nimittäin yhtä varteenotettavia kunnioituksen kohteita kuin tämä kolmas mainitsemani.

Niin tai näin, tällä hetkellä tuntuu vähän siltä, ettei uskonnollisen vallan keskus ole Taivaassa vaan ihan täällä maan päällä, kirkolla ja sen vastineella eri uskonnoissa. Valtaa pittelee papisto, joka suuntaa valtansa juuri sinne, minne odottaa sopiikin: omiin tarkoituksiinsa. Esimerkiksi islaminuskoiset maat vajoavat hyvää vauhtia pimeälle keskiajalle ja samaa tapahtuu myös monissa katolisissa maissa. Naisten oikeuksia poljetaan, kirkollisveroa nostetaan tyhjästä, erilaisia järjettömiä kieltoja ja lakeja pannaan täytäntöön, tästä esimerkkinä syntyvyyden säännöstelyn kieltäminen syynä lapsenmurha. Muita väestöryhmiä vainotaan ja sorretaan, koska heitä pidetään pakanoina ja vääräuskoisina. Elintason kohottamisyritykset ammutaan alas, koska viitsaukset ovat jumalan rangaistuksia synneistä. Kuka tällaista kaipaa?

Väki pysyy kurissa kirkonkirouksen avulla

On kirkosta hyötyäkin. Uskonto on tosiaan oopiumia niille, jotka sitä harrastavat. Papisto pystyy siten pitämään vihaisen kansan kurissa kirkonkirouksilla ja muilla vastaavilla. Ilman uskontoa esimerkiksi Etelä-Amerikan valtioiden vapauttamisyritykset jenkkien ja CIA:n vallasta olisivat voineet olla menestyksekkäämpiä. Kirkko ja papithan tukevat aina diktatuurista paikallishallintoa ja köyhät talonpojat pysyvät aisoissa jumalan vihan pelossa. Joskus tämä on tajuttukin ja ranskalaiset ovat siitä onnekaita, että Ranskan

vallankumouksen aikana uskonto kipattiin samaan romukoppaan monarkian kanssa. Vaikka uskonto juurtuikin sinne myöhemmin uudestaan, on kirkko pidetty tiukasti erillään valtiosta.

Uskontoa puolustetaan usein sen moraalisten arvojen avulla. En mitenkään tahdo kiistää niiden alkuperäisten hyveiden, esimerkiksi suvaitsevaisuuden ja tasa-arvoisuuden oikeutusta, nämähän ovat myös omien vakuumusteni lähtökohtia. En kuitenkaan allekirjoita nykyään viljeltyä tekopyhyyttä ja uskonoppien vääristelyä, jotka ajavat vain tulkitsijan tarkoituksiperiä. Miten suvait-

sevaisuutta ja tasa-arvoa ajaa somalien vaino Suomessa, arabien vaino Israelissa, katolisten ja protestanttien vuorovetoinen vaino Irlannissa tai kaikkien muiden paitsi muslimien vaino arabimaissa? Mitä sitten voimme tehdä? Menköön jokainen itseensä ja miettiköön miten omat periaatteet sopivat yhteen tällaisen kanssa. Sitten voitte kirjoittaa yleisönosastoille tai vaikka Pärskeisiin mielipiteitänne. Vaikeneminen on pahinta, mitä voitte tehdä! Tuokaa mielipiteenne kuuluville!

Suvaitsevaisesti,
Daniel Huotari

MIKSI IHMINEN USKOO JUMALAAAN?

Uskonnollista käyttäytymistä on tavattu ihmisissä esihistoriallisista ajoista asti. Vaikka aikojen saatossa uskontoja on tuhoutunut ja niiden tilalle on ilmestynyt uusia, ei selkeätä vastausta siihen, miksi ihminen ylipääntään uskoo tai on uskomatta Jumalaan, ole vielä löydetty.

Päätin kysyä kolmea eri maailmankatsomusta edustavalta henkilöltä mitä mieltä he ovat asiasta.

Elämäkatsomustiedon opettaja Juha Salolainen, miksi ihminen ei usko Jumalaan?

-On olemassa erilaisia syitä, motiiveja olla uskomatta tai uskoa. Joitakin ei vain kiinnosta maailmankatsomukselliset kysymykset. Amerikkalainen fyysikko Steven Weinberg kuvasi äskettäin monien kollegojensa asenteita näin: "On ihmisiä, esimerkiksi tutkijoita, joiden ajatus Jumalasta on niin etäinen, että he eivät kelpaa edes ateisteiksi. On myös ihmisiä, joille kysymys Jumalan olemassaolosta on tärkeä maailmankatsomuksellinen kysymys."

-Periaattelliset agnostiikot ja ateistit katsovat, että heillä ei ole mitään järkiperusteita sisällyttää oletusta omaan maailmankuvaansa. Agnostiikot pidättyvät ottamasta kantaa, kun ateistit pitävät olettamusta Jumalan olemassaolosta järjenvastaisena.

Pidättekö Raamatun ihmeitä epätodennäköisinä?

-Ihmeet, neitsellinen syntymä, Jeesuksen ylösnousemus jne., ovat fyysisesti äärimmäisen epätodennäköisiä tai mahdottomia, siksi minulla ei ole perusteita uskoa niihin.

Psykologian opettaja Leena Salo-Gunst, miksi ihminen uskoo Jumalaan?

-Mmmm.... vaikea kysymys, mutta arvioisin ihmisen tälläkin pyrkivän saavuttamaan sisäisen tasapainon.

Mitä te tällä tarkoittatte?

-Tarkoitan lähinnä sitä, että joillekin uskomisen saattaa olla itsestäänselvyys, toisille taas turvamekanismi, vanhemman korvike tai jatkuva sisäistä kamppailua.... yksiselitteistä vastausta on vaikea antaa.

Minkälaisen johtopäätöksen voitte äskeisten perusteella vetää ihmisen ja Jumalan välisestä suhteesta?

-Sen, että ihmisellä on kautta aikojen ollut joissain määrin tarve nimittää niin sanottuja ylempiä voimia Jumalaksi. Uskomisen on henkilökohtaisen sisäisen suhteen luomista tuohon ylempään, Jumalaan.

Eläkkeellä oleva tuomiokirkon rovasti Jorma Porthan, miksi ihminen uskoo Jumalaan?

-Uskomisen Jumalaan on koko olevaisuuden perusta. Sehän on arvokkain Jumalan ihmiselle suomista lahjoista. Sen avulla ihminen pystyy tuntemaan Jumalan ja tulla tämän lapseksi.

Pidättekö Raamatun ihmeitä todennäköisinä?

-Kyllä, silloisten silminnäköiden lausuntojen perusteella.

Riippumatta siitä, onko Jumala olemassa vai ei, me tulemme kohtaamaan kuoleman joka tapauksessa ennemmin tai myöhemmin. Se mikä meitä odottaa kuoleman jälkeen, ikuinen tyhjiys, paratiisi vai helvetti, jääköön jokaisen itsensä päätettäväksi.

Joseph Ossou

Kuva: Anna Savolainen

PIERRE KLOSSOWSKI: ROBERTE, TÄNÄ ILTANA (ROBERTE CE SOIR, 1953)

Ranskalaisen filosofin, kuvataiteilijan ja kirjailijan Pierre Klossowskin romaani kertoo lähinnä skolastiikan professori Octaven, tämän vaimon Roberten ja heidän ottopoikansa suhteista. Octave on luonut erikoiset vieraanvaraisuuden lait, jotka ovat osa hänen haluaan tuntea Roberte kokonaisuutena ja alkuperäisenä. Octave uskoo ihmisen sisimpään, josta ilmaukset ja kuvat voivat tuoda esiin vain harhakuvia, sekä siihen, että inhimillinen ja jumalainen muoto yhdistyvät samassa henkilössä. Octave tahtoo nähdä Roberten molemmat puolet asettamalla hänet kiusaukseen. Kiusaus on hänelle vapauden liikettä, joka kuljettaa ihmisen itsensä ulkopuolelle. Roberte taas ei hyväksy ajatusta käyttää kiusausta pahaan jonkin hyvän aikaansaamiseksi.

Klossowskin kirja on haastava - minulle ainakin - filosofinen romaani, jota ei kuitenkaan voi pitää järin raskaana. En voi sanoa pystyneeni seuraamaan jok'ikistä ajatuksenjuonetta tai löytäneeni kaikkia kerrostumia ja merkityksiä - virkkeet, joissa on kaksi päälausetta ja valehtelematta kymmenen sivulausetta eri tasoissa, ovat omiaan eksyttämään viisaammankin - mutta antoisa Klossowskin kirja oli. Se ei vakuuttele kaikkien ajatustensa erehtymättömyyttä, vaan suhtautuu niihin välillä hyvinkin ironisesti.

Roberte, tänä iltana on kirja ihmisille, jotka haluavat ajatella muutakin kuin Melrose Placen tai Napakymppin jännittäviä juonenkäänteitä ja jotka, hieman kliseemäisesti sanottuna, haluavat pitää mielensä vireänä ja vastaanottavaisena.

Teksti: Urpu Blomqvist

AAMUPÄIVÄ ILMARI POHJOLAN SEURASSA

TAISTOLAISLAULUJEN RENESSANSI?

-Mun mielestä Ultra Bra on poliittinen bändi, mutta ei puoluepoliittinen. Vaikka siinä levyn takakannessa lukeekin, että "Ultra Bra ei esitä poliittisia lauluja blablabla", niin onhan osa niistä ihan selvästi poliittisia, koska politiikkahan on just sitä, että ottaa kantaa asioihin. Mutta ei meidän kaikki biisit kyllä ole poliittisia, ei todellakaan, toteaa Ultra Bran pasunisti Ilmari Pohjola. -Suurin osahan meidän biiseistä kertoo ihan muusta ku politiikasta, niinku esimerkiksi Pikku Kissa ja Naispoholainen, hän lisää.

-Mutta en mä tosta poliittisesta puolesta ole kiinnostunut, mä vaan soitan ja jätän noi jutut Annalle (Tulusto, laulaja) ja Kerkolle (Koskinen, pianisti, säveltäjä).

Ultra Bra on siis suomalainen bändi, joka tuli vuonna 1994 tunnetuksi biisistä Ampukaa komissaarit, nuo hullut koirat ja näyttää nyt olevan kasvavassa suosiossa. Yhtyeen keikalla syyskuussa oli mahtava meno, yleisö oli täysillä mukana ja kaikilla oli kivaa. Bändi osasi ottaa yleisönsä hyvin. Epäilemättä luonnollisuus onkin yksi bändin suosion syistä.

TÄHTÄIMESSÄ EUROVIISUT?

-Mä löysin tieni Ultra Brahan Arton (Talme, laulaja) kautta, ollaan soitettu Ogelissa samassa big Bandissä (Arto soittaa myös saksofonia, mutta ei Ultra Brassassa) ja se sitten tuli kerran kysyä multa, että tulisinko mä soittaa Sankarittaren levytykseen, kun sitä oltiin lähettämässä Euroviisu karsintoihin (Kerkollahan on jokin kummallinen euroviisu-fiksaatio (=kiinnostus). Ei se biisi siellä menestynyt, mutta mua pyydettiin jäämään vielä vähäksi aikaa ja tässä mä nyt sitte oon, Ilmari kertoo.

Sankaritar olisi kyllä luultavasti pärjännyt Euroviisuissa paremmin kuin Suomen tähänastiset ehdokkaat, mutta jostain kumman syystä Euroviisu-raadit on aina aika ihmeellisiä...

AMPUKAA KOMISSAARIT, NUO HULLUT KOIRAT?

Ultra Bran tunnetuin biisi on Ampukaa komissaarit, nuo hullut koirat.

-Mun mielestä se on ihan kiva biisi, mutta noi muut on jo alkanu kyllästyä siihen. En kyllä ihmettele, nehän on joutunu soittaa sitä joka paikassa, aina ja kaikkialla. Mutta siitähän biisistä ihmiset Ultra Bran yleensä tuntee. Mut yx mitä mä oon miettiny, on et mix Moskova on niin suosittu biisi, se tehtiin alunperin vähän niinku vitsinä. Se saundikin yritettiin tehdä mahdollisimman venäläisen kuuloseksi. Ihmiset on aina ihan haltioissaan, kun se soitetaan keikalla." Ilmari sanoo (Myönnetään...)

-Laulu asioista on mun lemppari biisi, tosin sen sanat on kyllä vähän harhaanjohtavat tai oikeestaan nimi. Siis kun mun mielestä esine ei Suomen kielessä varsinaisesti ole asia, asiathan on sellasia abstrakteja juttuja, niin nyt esim.

hyvyys. Siinä biisissä lauletaan kyllä kampeloista ja sulista ym. mut siin on vaan yx abstrakti asia, hyvyys." Ilmari huomauttaa.

ENTÄS NYT?

-Kerkko sanoi yhdessä haastattelussa kerran, että ainoa ongelma on nyt se, pysytäänkö me kasassa vai ei. Meitä kun on niin paljon. Mutta ei tässä vielä ole tullut esiin mitään sellasta mikä meijät hajottas. Ja torvisektiohan on helppo korvata, joten ei se meistä riipu mitä bändille käy. Noi muuthan on tutustunu jo aikasemmin jossain yliopistolla ja ne on mua joku 6 vee vanhempia, et on niil aika vahva tausta. Meillä on kyllä paljon biisejä koossa, mut ei tässä vielä voi uutta levyä alkaa tekee, koska paineet on niin kovat ton vasta ilmestyneen takia (Ultra Bran levy Vapaaherran elämää ilmestyi 16.9. Saatavana kaikista hyvin varustetuista levy-

kaupoista.)

Ultra Bran pasunistin, Ilmari Pohjolan, haastattelu tapahtui eräänä koeviikon torstaiamuna kahvila Pikku Hungariassa. Ultra Bran seuraavasta keikasta ei lehden ilmestyessä ole tietoa, mutta kaikki (eli minä =>) jotka olivat Tavastialla 20.9. tai Vanhalla 1.11. tietävät, että Ultra Brata kannattaa käydä katsomassa livenä.

FAKTOJA ULTRA BRASTA

PERUSTETTIIN: 1994, kun Kerkko Koskinen ja Juhana Rossi tekivät biisin Ampukaa komissaarit, nuo hullut koirat Suomen Demokraattisen Nuorisoliiton poliittisten laulujen kilpailuun. Biisi voitti ja Ultra Bra muuttui oikeaksi yhtyeeksi.

DISKOGRAFIA: Houkutusten kiihottava maku (single, 5 biisiä), Ken Saro-Wiwa on kuollut (single, 3 biisiä) ja Vapaaherran elämää (levy, 14 biisiä)

KOKOONPANO: Vuokko Hovatta laulu, Terhi Kokkonen laulu, Anna Tulusto laulu, Arto Talme laulu, Olli Virtaperkko laulu, Joel Melasniemi kitara, Tommi Saarikivi basso, Antti Lehtinen rummut, Jan Pethman perkussiot, Kari Peltari trumpetti, Marko Portin saksofoni, Ilmari Pohjola pasuuna, Kerkko Koskinen piano

SANOITTAJAT: Anni Sinnemäki, Juhana Rossi, Janne Saarikivi, Pekka Lähdemäki

FAKTOJA ILMARI POHJOLASTA

SOITTANUT PASUUNAA: 6 vuotta
ULTRA BRASSA: joulusta 1995 (Sankarittaren euroviisu nauhoituksesta asti)
MUUT KOKOONPANOT: Hasa Big Band (voitti kesällä 1996 big bandien Suomen mestaruuden), Northern Lights Big Band, Sibelius lukion sinfoniaorkesteri ja kaiken näkösii omii juttui
IDOLIT: No pasunisteista Kari Sundström ja Antti Rissanen ja sit tollee muuten The Brecker Brothers
TULEVAISUUS: Muusikko

KOLME VUOSIKYMMENTÄ VAPAAPUDOTUSTA

Hyppäät kylmään ilmaan ja annat itsesi leijaille hiljalleen alaspäin korkeuksista. Maa näyttää olevan niin kaukana ja kaikki näyttää niin pieneltä. On kuin katselisi pikkuriikkisten kääpiöiden elämää. Tunne on mahtava, tuntuu kuin osaisit lentää. Tällaiseltako tuntuu hypätä laskuvarjolla? Itselläni ei valitettavasti ole pienintäkään kokemusta kyseistä lajista, mikä lajin harrastajien mielestä tulisi tietysti korjata niin pian kuin mahdollista. Tänä vuonna asia tuskin enää onnistuu, koska syksyn sateiset ilmat ovat jo saapuneet.

Ennakkoluuloja lajia kohtaan

Laskuvarjohyppy on melko harvinainen harrastus, onhan sitä harrastettu Suomessa vasta kolmisenkymmentä vuotta. Vielä ei ainakaan joka toinen tuttava toivotta kadulla käyvän- sä silloin tällöin, saati sitten usein, hyppimässä korkeuksista alas. Syynä saattavat olla ikävät ennakkoluulot lajia kohtaan. Onnistuin sentään saamaan käsiini yhden ihmisen, joka harrastaa kyseistä lajia. Helsingissä laskuvarjohyppää voi harrastaa yli 15-vuotiaana Malmin lentokentän seutuvilla. Siellä myös koulumme oppilas, Eva Forström, käy lajia harrastamassa. Taivaalle kiidättyksestä ja hyppymahdollisuuksista vastaa Suomen Laskuvarjokerho.

Kallis harrastus

Minkään tyhjätaskujen harrastukseksi lajista ei ole, vaikei sitä harrastaakseen tarvitse ökyrikaskaan olla. Jokaisen lupakirjan hankkijan tulee käydä peruskurssi, jonka hinta on noin 1800-2500 markkaa. Tämä summa sisältää myös jäsenmaksun ja liittymismaksun. Hintaan eivät tosin sisälly hypyt, jotka maksavat 40-70 mk hyppykorkeudesta riippuen. Peruskurssin ja koko oppilasjakson aikana tarvittavat varusteet tulevat kerholta, mutta kun lupakirja pullottaa taskussa on syytä hankkia omat varusteet. Tämän jälkeen voi erikoistua esimerkiksi kuviohyppäämiseen tai johonkin muuhun alalajiin. Lupakirjan hankinta saattaa tosin kestää muutamia vuosia. Evakin käy yhä peruskurssia, vaikka on harrastanut lajia hieman yli vuoden ja hyppäjä on takana jo melkoinen määrä.

Kuivaharjoittelusta se alkaa...

Kurssi aloitetaan kuivaharjoittelulla maan pinnalla. Tällöin opetellaan varusteiden osia ja ilmanvastuksen käyttäytymistä hyppimällä korokkeelta vinolle, paksulle patjalle sekä hyppäämään oikealla tavalla koneesta eri korkeuksissa, koska ilmanvastuksen voima riippuu siitä, millä korkeudella ollaan.

Onko kuivaharjoittelu vaikeaa, Eva?

- Ei ole, vaan ihan yksinkertaista.

Ensimmäinen hyppy on yleensä ns. pakkolaukaisuhyppy, jossa hyppykoneeseen kiinnitetty laukaisuhinna tai muu vastaava järjestelmä avaa varjo automaattisesti. Hyppy eroaakin muista hypyistä.

Jännittikö ensimmäinen hyppy?

-No ekalla hypyllä ei niin jännittänyt, kun ei tiennyt, mitä se on. Hyppytunne oli aika hassu. Varjo aukesi niin äkkiä, ettei sitä ehtinyt paljon ajatella. Sitten kun oli varjon varassa, se oli ihan makeeta.

Entäs laskeutuminen?

-Tulin pehmeästi alas, koska oli sen verran vastatuulta. Mutta olen kyllä tullut joskus aika kovaakin alas.

Uusia koulu-tusmuotoja ovat NOVA eli nopcutettu vapaa-pudotuskoulutus ja tandem, jossa oppilas kiinnitetään samoihin valjaisiin hyppymestarin kanssa. Hyppytekniikka tietysti kehittyy ajan myötä ja jo kymmenen hypyn jälkeen tekniikka on erilainen. Hyppykorkeus vaihtelee kilometristä neljään kilometriin. Ennen kuin päästään nousemaan taivaan sineen pitää oppia hyppäämään koneesta oikein ja tietämään, mistä varjon saa auki, sekä tietysti monia muita hyödyllisiä asioita. Lupakirjan saamiseen vaaditaan yli 50 onnistunutta hypyä. Todellisuudessa hyppäjä tulee

kuitenkin enemmän, koska kaikkia hyppäjiä ei välttämättä hyväksytä.

Turvallisia hyppäjiä

Laskuvarjohyppy on kuitenkin suhteellisen turvallinen harrastus. Se tapahtuu ilmailuviranomaisten valvonnassa ja tiukasti annettuja sääntöjä ja kerhojen hyppäkuria noudattaen. Nykyinen systeemi karsiikin rämäpääit muihin lajeihin jo aivan alussa. Viime vuosina Suomessa on sattunut vain yksi hyppääjän kuolemaan johtanut onnettomuus. Tällöin kyse oli suhteellisen kokeneesta hyppääjästä, joka teki liian äkillisen ja jyrkän käännöksen liian lähellä maata.

Millaista hyppääminen on?

-Tosi ihanaa. Unohtuu kaikki muu. Hyppyjen aikana tulee välillä ihan typeriä ajatuksia mieleen, mutta enimmäkseen miettii, mitä seuraavaksi täytyy tehdä. Ennen varjon

aukeamista ilmassa voi tehdä erilaisia käännöksiä, voltteja tai vaikka useiden ihmisten muodostamia tähtiä.

-Tykkään tehdä takavoltteja. Samoin pidän selkästabiilista, jossa leijailaan selkä maata kohti, sanoo Eva.

Korkeusmittareita ja goglesseja

Laskuvarjohyppääjällä riittää varusteita. Pakollisia ovat tietenkin varjo, varavarjo, hyppyhaalarit, hyppylasit eli goglessit, kypärä ja korkeusmittari. Varavarjon pakkolaukaisin ei ole pakollinen, mutta kuitenkin erittäin hyödyllinen kapistus. Varjo tilataan yleensä USA:sta ja se yleensä sisältää myös varavarjon sekä hyppyvaljaat. Varjon hinta vaihtelee. Käytetyn varjon voi saada jo kymppitonilla, kun taas uusi varjo voi maksaa 30 000 markkaa. Hyppyhaalarien

hintaa ja malli riippuvat siitä, millaiseen laskuvarjohyppyyn henkilö on erikoistunut. Myös korkeusmittareita on erilaisia. Toiset ilmoittavat korkeuden äänen avulla ja toisissa on näyttö. Kokonainen laskuvarjopaketti maksaa noin 30000 markkaa.

Mikä lajissa sitten viehättää?

-Vapaa pudotus on hauskaa ja ihanaa. Laskuvarjohyppäjä huomaa myös oman kehittymisensä ja pystyy etene- mään.

-Ennen kuin aloitin mietin sukellusta tai laskuvarjohyppää, mutta päädyin laskuvarjohyppyyn. Kuvittelin sen olevan paljon kalliimpi harrastus. Ja laskuvarjohyppy on vauhdikasta.

FAKTOJA LASKUVARJOHYPPYSTÄ

Laskuvarjohyppy kotiutui Suomeen 1960, kun Suomen Laskuvarjokerho ry. aloitti toimintansa Malmin lentokentällä. Kerhoja Suomessa on nykyään yli 19 ja harrastajiksi itsensä ilmoittaa noin 2600 henkilöä, joista C-kelpoisuustodistus on noin 600:lla. Vuosittain koulutuksen aloittaa noin 1300 oppilasta.

Laskuvarjohyppy jakautuu useaan alalajiin, joita ovat mm. kuviohyppy, tarkkuushyppy, CF (canopy formations) eli kupukuviot, freestyle, jonka osa-alue on skysurfing, tandemhyppy jne...

Lisätietoja: Suomen Ilmailuliitto SIL keskus puh: 09-3509 3441, Riikka Vilkkunen puh: 09-3509 3433

HELENA SINERVO: SININEN ANGLIA (WSOY, 1996)

Minä epäröin kirjastossa kauan Helena Sinervon Sinisen Anglian kohdalla. Runoilijan nimi oli minulle aivan tuntematon, enkä totta puhuen odottanut sen tarjoavan paljonkaan. Voitin kuitenkin ennakkoluuloni syyttämällä itseäni konservatiivisuudesta ja sovinismista. Enhän voinut kuvitella, etteikö Suomessa olisi yhtään hyvää, nuorta naisrunoilijaa!

Kirja on jaettu viiteen lyhyeen osaan, joista viimeisen nimi on "Sininen Anglia". Ajatus lapsuuden Angliasta kulkee kuitenkin koko kokoelman läpi, yhtenä sitä koossapitävistä säikeistä. Neljä kirjan osaa on runoutta, mutta yksi, "Wanna bullshit? eli savukkeiden jakamisesta" on lyhyttä proosaa, joka sekä erottaa että yhdistää kirjan alun ja lopun runoja.

Sininen Anglia, Helena Sinervon toinen runokokoelma, osoittautui todelliseksi täysosumaksi. Sinervon sanojenkäyttö on raikasta ja elävää, ja hän onnistuu käyttämään sanonnanomaisia, vanhoja ajatuksia uudella, omaperäisellä tavalla. Paitsi todellisuuden Sinervo on onnistunut vangitsemaan runoihinsa myös keveitä, kiitaviä ajatuksia.

Sininen Anglia on siis iloinen yllätys, josta jää hyvä mieli pitkäksi aikaa. Odotettuani jotain avutonta urvellusta löysinkin taitavaa, kirkasta ja vahvaa runoutta. Kirjasta ei löydy vanhoissa kaavoissa riippumista tai teennäistä tylyttelyä sen paremmin kuin väkinäisyyttäkään.

Upeaa.

Teksti: Urpu Blomqvist

LEMPI - RUNOILIJOIDEN IKUINEN PÄÄNVAIVA

Tällä kertaa olen valinnut palstalle suomalaisten runoilijoiden rakkausrunoja. Toivon kuitenkin, että jo ensi kerralla saisin palstan täyteen juuri Teidän runojanne. Siis antakaa ajatusten lentää, kynän suihkia ja pistäkää valmiit tuotoksenne ruokalan sisäänkäynnin vieressä olevaan Pärskeitä -lehden laatikkoon.

Lukekaa, nauttikaa, tulkitkaa mieleisellänne tavalla.

Vävy
Oli synkeä salo.
Meni tie.
Tuli talo.

Oli loimuava takka.
Oli tyttö.
Oli akka.

Soma puheitten sävy.
Tuli yö.
Olin vävy.

Einari Vuorela

Tanka-runoutta:

Rakkauteni ei
tiedä määränpäättä, ei
pyri mihinkään.
Kohtaaminen on enin
mitä tohdin toivoa.

Mitsune

Vaikka hän vihdoin
tulisi - kuinka sitten
hänen täytyisi
tulla puutarhaan yli
vasta sataneen lumen

Izumi Shikibu (suom. Tuomas Anhava)

Laulu
Tein lasinkuultavan laulun.
Älä luule että sinä voit
sen alta pacta. Siihen jäät ja
siinä aina soit.
Ja laulu, jonka laadin,
oli aivan sanaton:
Olet kaunein, mitä tiedän,
olet kaunein, mitä on.

Tein lasikuultavan laulun.
Joko huomaat, tajuat
se vaimentaen vahvistaa
suven äänet ihanat,
veden solinan, airojen kohahtelun
ja suhinan kaislikon.
Olet kaunein, mitä tiedän,
olet kaunein, mitä on.

P. Mustapää

Sorretunrakkaus saapuu
se lukitsee oven takanaan
ja asettuu sinuun iäksi
eikä petä koskaan

Rakkaus saapuu
se jättää matkalaukkunsa
ovenpieleen, pahimman varalta,
mutta riisuu vaatteensa.

Intohimo saapuu, se syyttää ensin
sata kynttilää, tempaisee sitten
oven saranoiltaan ja
särkee ikkunat.
Jättää kaiken tuulen varaan.

Tommy Tabermann

Lopuksi Eeva Kilven miete
"Sinä olit minulle se oikea, vain minä sinulle väärä."

Koonnut: Sini Hyyryläinen

__ kyllä, haluan tulla Pärskeisiin toimittajaksi

__ kyllä, olen valmis sitoutumaan siihen koko lukuvuodeksi

Nimi: _____

Ryhmä: _____

Miksi: _____

kirjoita tähän joku pieni juttu:

Palauta hakemuksesi Pärskeitä-lehden laatikkoon pohjakerrokseen
(juuri ennen ruokalan eteistä).